

Protokoll 10.12. 2018

Styremøte i Øvre Pasvik nasjonalparkstyre / Báhčaveaji álbmotmeahccestivra

Øvre Pasvik
nasjonalparkstyre

Báhčaveaji
álbmotmeahccestivra

Dato: Mandag 10.12. 2018 kl. 10.00-14.00. 3,5 timer møtetid.

Sted: Svanhøvd

Jørn Mønsen fra SNO deltok på møtet.

TILSTEDE:

Styret Kurt Wikan, styreleder Karine Emanuelsen, nestleder Knut Mortensen, styremedlem Geir Mortensen, varamedlem for Cecilie Hansen	
Meldt forfall Cecilie Hansen, styremedlem	Sekretariat: Rolf E. Sch. Kollstrøm, nasjonalparkforvalter

Sak 29/2018 Åpning av møte, registrering og godkjenning

- Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet, styret er beslutningsdyktig.
- Karine Emanuelsen velges til å underskrive protokollen
- Innkalling og sakliste ble godkjent
- Protokollen fra styremøtet 19.10. 2018 ble godkjent.

Sak 30/2018 Orienteringssaker

- Utkast referat fra møte med Miljødirektoratet om besøksstrategi mv 13.11.18 på Svanhøvd, -fellesmøte nasjonalparkstyrene i Finnmark. Referatet er nå til godkjenning hos deltakerne fra Miljødirektoratet.
- Referat Miljømøte GSV/Grensevakten 22.11.18, tatt til orientering.
- Godkjenning Besøksstrategi Øvre Pasvik NP og LVO, Miljødirektoratet 23.11.18, tatt til orientering.
- Brev om campingvogn ved Grensefoss, Øvre Pasvik LVO 02.11.18, u.off. Forvalter informerte om at campingvognen var kjørt ut av verneområdet slik det var avtalt. Tatt til orientering.

- E. Telling av besøkende 20.05-16.10.18 Øvre Pasvik, SNO -Ecocounter. Jørn Monsen fra SNO orienterte om en liten nedgang i antall passerende på stien inn fra Sortbrysttjern. Tatt til orientering.
- F. Bomveg til nedlagt massetak i Øvre Pasvik landskapsvernområde, tilgang for leiområde under elgjakt (orientering i møtet). Forvalter orienterte om dialogen som har vært mellom styret, FeFo, og Lemmikainen ved avslutning av massetaket. Styrets ønske om å beholde leirplassen er ivarettatt innenfor rammene av verneforskrift. Tatt til orientering.
- G. Invitasjon styreleder til regiondager i forbindelse med Internationale Grüne Woche 2019. Styreleder orienterte i møtet. Styret ga sin tilslutning til deltakelse innenfor en ramme på kr 10.000 til reise, opphold og godtgjørelse.
- H. Kurt Wikan, Karine Emanuelsen, Cecilie Hansen, Knut Mortensen, Geir Mortensen og forvalter Rolf Kollstrøm deltok ved 25 års jubileum Pasvik naturreservat den 27.11.18 på Svanhovd. Forslag til Handlingsplan for Pasvik-Enare trilaterale park 2019-2028, behandles på neste styremøte.

Sak 31/2018 Høring-Forsvarsbygg opprydning skytebane Øvre Pasvik landskapsvernområde

Forsvarsbygg har en bakgrunn av en miljøgeologisk undersøkelse og risikovurdering laget en tiltaksplan (Multiconsult 2018) for opprydning avslutning av skytebanen i massetaket ved tidligere Gjøkåsen grensestasjon. Nasjonalparkstyret har fått utsatt frist fra 01.12 til 15.12.2018.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik er tilfreds med at Forsvarsbygg har fulgt opp styrets vilkår fra dispensasjon gitt 30.05.2014. Tiltakene som er beskrevet i tiltaksplanen for Gjøkåsen skytebane (Multiconsult for Forsvarsbygg) er i hovedsak innenfor denne dispensasjonen. Styret vil presisere at tiltak i målområdet og i skråningen bak, ikke må føre til senkning eller framtidig erosjon av skråningen bak målområdet. Nasjonalparkstyret vil i tillegg supplere dispensasjonen fra 2014 med vilkår om tilplanting av lokal furu i skytebaneområdet etter slutføring. Alt dette er viktig for å beholde en sentral del av landskapets karakter og hindre innsyn i massetaket fra Gjøkmyra i Øvre Pasvik landskapsvernområde.

Før ny planting med furu foretas må den gjennomførte tilplantingen med lokal furu i riveområdet etter grensestasjonen evalueres. Her er ikke resultatet tilfredsstillende. Forsvarsbygg må optimalisere metodikken for beplantning slik at man sikrer en tilfredsstillende overlevelse og tilvekst av furuplantene. Deretter

kan man supplere plantingen i riveområdet etter grensestasjonen samtidig som skytebaneområdet slutføres og tilplantes.

Nasjonalparkforvalter skal ved befaring godkjenne istandsetting og tilbakeføring av landskapet etter at tiltakene er utført. Tiltakshaver innkaller til befaring.

Fra tiltaksplanen:

Figur 15. Arealer hvor det er forutsatt tiltak markert i svart skravur (kilde bakgrunnskart: ngu.no). Skytebane (der masseuttak ikke vil bli tillatt) er vist nordøst for rød grense, mens området hvor masseuttak kan aksepteres er vist sørvest for rød grense. Vist omfang utgjør 190 m³ forurenset masse innenfor skytebanen og 150 m³ masse innenfor området for masseuttak.

Figur 15 fra tiltaksplanen viser areal hvor det planlegges fjerning/flytting av masse. Det er blymengden i massene som er dimensjonerende for tiltakene. 190 m³ masse er planlagt borttransportert fra skytebanen (nordøst for rød strek) til deponi, mens 150m³ masse flyttes fra område hvor masser kan tas ut i framtiden og til skytebaneområdet. I tillegg sier tiltaksplanen at bilvrak, betong, plastikkrester, metalltønner, stålvaiere, stålplater, trevirke og bålrestene, samt ammunisjon, og leirduerester forutsettes fjernet så langt det er praktisk mulig.

Områder hvor forurenset masse er fjernet skal tilbakefylles med stedlige masser hvis det er gravd dypere enn 0,5 meter. Dette forutsetter omplassering av masser fra andre deler av grustaket. FeFo har ønsket at det etter tiltak planeres ut med lokale masser og plantes igjen med stedegen furu.

Bakgrunn

Nasjonalparkstyret ga i 30.05.2014 Forsvarsbygg dispensasjon til å rive Gjøkåsen grensestasjon i Øvre Pasvik landskapsvernområde (sak 13/2014). I vedtaket ba nasjonalparkstyret også Forsvarsbygg om å kartlegge og gjennomføre tiltak for å avslutte og sanere spor, eventuell forsøpling og forurensning bl.a. fra skyteaktivitet.

Sak 13/2014

Enstemmig vedtak

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde gir med hjemmel i naturmangfoldlovens §48, første ledd og første alternativ, Forsvarsbygg Skifte Eiendom tillatelse til rivning av Gjøkåsen grensestasjon på Gnr 15, Bnr 1, festnr 30 i Øvre Pasvik landskapsvernområde, Sør-Varanger kommune. Dispensasjonen gjelder tiltaket som beskrevet i søknaden med tilhørende miljøanalyser.

Nasjonalparkstyret finner ikke at tiltaket strider mot verneformålet i Øvre Pasvik landskapsvernområde. Rivning av grensestasjonen vil heller ikke påvirke verneverdiene negativt. Vurderingen er heller at tiltaket medfører at området føres til en tilstand og bruk som er mer i tråd med verneformålet. Tidligere praksis etter forvaltningsplanen for Øvre Pasvik landskapsvernområde, med fjerning av utrangerte bygg brukt av grensevakta gir også en presedens til fordel for tiltaket.

Nasjonalparkstyret har ikke vurdert tillatelse til gjenbruk av lavforurenset betong på tomten, utover det som framkommer i vilkår 5.

Vilkår

1. Før rivning av grensestasjonen må all helse- og miljøskadelig inventar og bygningsdeler saneres og leveres godkjent mottak.
2. Asfalt som fjernes må leveres godkjent mottak.
3. Dispensasjonen forutsetter at nødvendige tillatelser fra kommunal planmyndighet og kulturminnemyndigheter foreligger.
4. Terrenget skal tilbakeføres så nær naturtilstand som mulig, bl.a. ved at rivegrop tilfylles. Det tillates ikke bruk av tilført frø eller jordsmonn som ikke har lokalt opphav (Pasvik). Området skal tilplantes med furu av stedegent frømateriale (Pasvik).
5. Eventuell gjenbruk av lavforurenset betong som fyllmasse må godkjennes av forurensningsmyndighetene. Slik gjenbruk må ikke medføre forurensningsfare verken for landskapsvernområdet, eller det nærliggende Pasvik naturreservat.
6. Nasjonalparkforvalter skal ved befaring godkjenne planene for tilbakeføring av landskapet etter rivning, og godkjenne ferdigstilling i ettertid. Tiltakshaver innkaller til befaring.
7. Nasjonalparkstyret ber Forsvarsbygg Skifte Eiendom om å kartlegge og gjennomføre tiltak for å avslutte og sanere spor, eventuell forsøpling og forurensning, fra aktivitet som opphører med nedlegging av Gjøkåsen grensestasjon som forlegning. Dette gjelder blant annet kjørespor og forurensning fra skyteaktivitet. Styret ber om rapport fra slik kartlegging innen 1. september 2015.

Ved brudd på vilkårene trekkes tillatelsen umiddelbart tilbake.

I sitt møte 04.05.2016 behandlet nasjonalparkstyret to nye søknader fra Forsvarsbygg i etterkant av rivningen av selve grensestasjonen;

1) miljøkartlegging av skytebanen i nedlagte grustak og 2) fjerning av stillinger, bru over Gjøkbekken og en skivebu (sak 11/2016).

I sitt vedtak vurderte styret at disse tiltakene å være innenfor dispensasjonen gitt i sak 13/2014 og viste bl.a. til vilkår nr. 7.

Området hvor stasjonen sto ble planert og tilplantet med lokal furu. Imidlertid ser det ut som at mange av plantene har gått ut.

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik er tilfreds med at Forsvarsbygg har fulgt opp styrets vilkår fra dispensasjon gitt 30.05.2014. Tiltakene som er beskrevet i tiltaksplanen for Gjøkåsen skytebane (Multiconsult for Forsvarsbygg) er i hovedsak innenfor denne dispensasjonen. Styret vil presisere at tiltak i målområdet og i skråningen bak, ikke må føre til senkning eller framtidig erosjon av skråningen bak målområdet. Nasjonalparkstyret vil i tillegg supplere dispensasjonen fra 2014 med vilkår om tilplanting av lokal furu i skytebaneområdet etter slutføring. Alt dette er viktig for å beholde en sentral del av landskapets karakter og hindre innsyn i massetaket fra Gjøkmyra i Øvre Pasvik landskapsvernområde.

Før ny planting med furu foretas må den gjennomførte tilplantingen med lokal furu i riveområdet etter grensestasjonen evalueres. Her er ikke resultatet tilfredsstillende. Forsvarsbygg må optimalisere metodikken for beplanting slik at man sikrer en tilfredsstillende overlevelse og tilvekst av furuplantene. Deretter kan man supplere planting i riveområdet etter grensestasjonen samtidig som skytebaneområdet slutføres og tilplantes.

Nasjonalparkforvalter skal ved befaring godkjenne istandsetting og tilbakeføring av landskapet etter at tiltakene er utført. Tiltakshaver innkaller til befaring.

Styrets behandling

Nasjonalparkstyret vedtak som innstilt.

Sak 32/2018 Søknad fra GSV om hogst i Øvre Pasvik landskapsvernområde

Forsvaret/GSV søker per e-post datert 29.10.18 om å felle skog i nærheten av grensegata mot Treriksrøysa ved Øvre Pasvik landskapsvernområde. I 2011 ga Fylkesmannen i Finnmark tillatelse til å etablere mast og IKT-stasjon ved Treriksrøysa, som en del av grensemyndighetenes overvåking langs den norsk-russiske grense. Tillatelsen var gitt i forbindelse med Forsvarets operative virksomhet, jfr. Verneforskriftens §3 punkt 1.3 c) «Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til Oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med Forsvarets militære operative virksomhet.»

Systemet drives av et solcellepanel med batteri supplert av et dieselaggregat. Forsvaret ønsker nå å fjerne noe yngre skog av furu og bjørk, ca. 15-20 trær se bildet, som skygger for og hindrer full effekt fra solcelle-anlegget. Dette vil medføre mindre støy og utslipp fra aggregatet.

Vedtak

Nasjonalparkstyret viser til dispensasjon til etablering av IKT-stasjonen i Øvre Pasvik landskapsvernområde i 2011. Styret vektlegger at den planlagte hogsten er i yngre skog som er tidligere hogd, og at tiltaket vil optimalisere nytten av solcelle-panelet slik at utslipp og støy minimaliseres. Dette vil redusere anleggets negative effekt overfor besøkende og være positiv i forhold til at naturopplevelse er en del av verneformålet.

Med hjemmel i verneforskriften for Øvre Pasvik landskapsvernområde § 3, punktene 1.3c) og 2.3 gis Forsvaret/GSV tillatelse til å felle skog som beskrevet i søknaden av 29.10.18.

Vilkår

1. Nasjonalparkstyret forutsetter at det innhentes nødvendige tillatelser fra skogoppsynet og grunneier før hogsten foretas.
2. Hogsten skal utføres på frossen mark og hogstavfall og virke skal fjernes eventuelt opparbeides til brensel ved bålplassen ved Treriksrøysa.

Brudd på vilkårene medfører at tillatelsen oppheves.

Vurdering

Øvre Pasvik landskapsvernområde har plantelivsfredning; sibirgran og tørrfuru er fredet mot all skade og ødelegging samtidig som nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til hogst etter verneforskriftens § 3 punkt 2.3:

«Hogst kan skje i henhold til gjeldende verneskogbestemmelser. All hogst skal på forhånd være godkjent av de lokale skogmyndighetene og forvaltningsmyndigheten. Hogst og transport i forbindelse med hogst skal som hovedregel skje på frossen mark. I områder med tørr skogbunn kan hogst skje uavhengig av frostforholdene, dersom det kan skje uten at skogbunnen påføres skader.»

I forbindelse med tillatelsen gitt i 2011 det bl.a. beskrevet at det sannsynligvis er behov for å felle noen trær.

Bildet over er fra søknaden hvor aktuelle trær er innringet med rød strek. Solcellepanel i bakgrunnen.

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret viser til dispensasjon til etablering av IKT-stasjonen i Øvre Pasvik landskapsvernområde i 2011. Styret vektlegger at den planlagte hogsten er i yngre skog som er tidligere hogd, og at tiltaket vil optimalisere nytten av solcelle-panelet slik at utslipp og støy minimaliseres. Dette vil redusere anleggets negative effekt overfor besøkende og være positiv i forhold til at naturopplevelse er en del av verneformålet.

Med hjemmel i verneforskriften for Øvre Pasvik landskapsvernområde § 3, punktene 1.3c) og 2.3 gis Forsvaret/GSV tillatelse til å felle skog som beskrevet i søknaden av 29.10.18.

Vilkår

3. Nasjonalparkstyret forutsetter at det innhentes nødvendige tillatelser fra skogoppsynet og grunneier før hogsten foretas.
4. Hogsten skal utføres på frossen mark og hogstavfall og virke skal fjernes eventuelt opparbeides til ved bålplassen ved Treriksrøysa.

Brudd på vilkårene medfører at tillatelsen oppheves.

Styrets behandling

Nasjonalparkstyret vedtok som innstilt med en korrigerende ordlyd i vilkår nr. 2 til:

Hogsten skal utføres på frossen mark og hogstavfall og virke skal fjernes eventuelt opparbeides til brensel ved bålplassen ved Treriksrøysa.

Sak 33/2018 Økonomi 2018; Driftsmidler for styret og Tiltaksmidler 2019

Vedtak:

Øvre Pasvik nasjonalparkstyre søker kr 300.000 i driftsmidler for 2019. Nasjonalparkstyret vil på styremøte 07.01.2019 ta stilling til om det skal søkes midler til forvaltningsplan. Da vil også styret behandle søknad om tiltaksmidler for 2019.

Bakgrunn-driftsmidler

Besøksstrategien for Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde ble ferdig og godkjent i 2018 (Miljødirektoratet 23.11.2018). I tillegg er Øvre Pasvik nasjonalparkstyre norsk partner i det godkjente Kolarctic prosjektet [KO 2093 Phenomena of Arctic Nature – PAN](#), med start 01.01.2019. Ny handlingsplan for Pasvik-Enare trilaterale park vil også bli vedtatt tidlig i 2019. Dette tilsier et meget høyt aktivitetsnivå hvor oppbygging av ett informasjonspunkt i Øvre Pasvik ved Gjøken er sentralt, og en tett kontakt med Rådgivende utvalg og russiske og finske partnere. Styret tar også høyde for en samling for nasjonalparkstyrene i Finnmark og en landssamling for verneområdestyrer.

Drift av nasjonalparkstyret	Budsjettforslag 2018
Styrer, råd og utvalg (honorar)	Kr 140 000,-
Andre anskaffelser	Kr 5 000,-
Interne møter- Rådgivende utvalg	Kr 55 000,-
Reisekostnader	Kr 100 000,-
Sum	Kr 300 000,-

Kurt Wikan leder

Rett protokoll bekreftes:

Karine Emanuelsen